

Figur 1. Carl Normanns Kunstforlag, *Sogn - Årdalsveien - Tyin.* Guttormsgaard Arkiv.

Jeg snører på meg skoene og løper ut i den friske høstluften. Det er tidlig på morgenen og det er knapt mennesker ute. På kroppen har jeg plisserte tekstiler som spretter i takt med skrittene mine. Vi* skaper rytmer sammen, vi beveger oss gjennom svartdalsparken og langs Alnaelven. Jeg blir oppmerksom på omgivelsene, og kjenner en ro bre seg i kroppen.

*Som et tankeeksperiment har jeg forholdt meg til noen typer klær som subjekter, altså en aktiv utøver - for å kunne tenke mer fritt rundt hva klær kan være og bli. Jeg bruker derfor betegnelsen vi. Mer utdypning kommer på side 9.

I første del av denne teksten vil jeg ta dere igjennom komponentene som har trukket meg i retning av disse temaene; tilstedeværelse, nysgjerrighet, kroppen i bevegelse og tekstiler med sprett. Under skriveprosessen har jeg stilt meg spørsmål som; hva klær kan bli og hva de kan gjøre med oss? Kan sprettende tekstiler skape mer tilstedeværelse hos personen som har den på? Kan sprettende klær være et slags verktøy for å oppleve omgivelsene på nye måter? Og kan klær bli en slags samarbeidspartner når vi løper? I del to funderer jeg over de praktiske hjelpemidlene vi omgir oss med, og hvordan disse, i hvert fall for meg, kan resultere i en fattigere oppmerksomhet.

Gjennom å bruke teknikker som plissering og strikkede materialer har jeg jobbet med å skape sprett.

Under arbeidet brukte jeg det engelske ordet bounce for å beskrive hva jeg ville oppnå i materialet.

I denne teksten har jeg brukt det norske ordet sprett, men jeg har også forholdt meg til disse nøkkelordene under arbeidet: rytme, folde og strekke, aktivering gjennom handling, interaktiv, duve, dynamikk, repeterende, tung og lett og leken. Dette er et prosjektet er et tekstilt forslag til andre måter å løpe og bevege seg på. Det tar avstand fra jaget til sportsklærbransjen, og de satte ideene om hvordan vi skal løpe, og hva vi burde ha på oss når vi gjør dette.

Nye møter

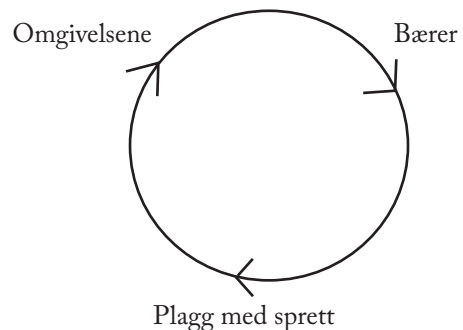
De spirituelle atletene

For en god stund tilbake fant jeg en artikkel om japanske maraton-munker. Munkene begir seg ut på et syv års løp som heter Kaihōgyō (sirkle rundt fjellet). De utsetter seg selv for ekstrem fysisk og psykisk utmattelse over syv år for å oppnå spirituell oppvåkning. De syv årene er delt inn i ulike moduler hvor kilometerne øker fra år til år. Disse munkene fascinerte meg; de vakre draktene og symbolikken knyttet til disse, forholdet deres til naturen og søken etter oppvåkning. Jeg fant det finurlig at de løp rundt i disse svært upraktiske, men vakre draktene på smale stier, i tette skoger og over og rundt fjell. Munkene løper i stråsandaler. Disse går lett i oppløsning om det skulle begynne å regne, og derfor kan det gå tre til fire sett med sandaler på en dag. Munkene skal ikke løpe for fort, for dette er ikke en konkurranse. Veien er målet.

I boken «The marathon Monks of Mount Hiei» kaller forfatteren bak boken, John Stevens, Munkene for spirituelle atleter. Jeg har tenkt mye på dette begrepet. Det åpnet seg opp en ny «kategori» for meg, og med det muligheten for å legge til en egen. Tidligere har jeg hatt en satt idé om fysisk aktivitet; trening gjøres for å holde kropp og sinn i vater. Opp igjen har jeg trent av samvittighet og sjeldent av lyst. Tim Ingold skriver at «Locomotion and cognition are inseparable, and an account of the mind must be as much concerned with the work of the feet as that of the head» (Tim Ingold 2011: 17). Jeg leser dette sitatet som at kunnskap også blir skapt gjennom bevegelse.

Munkenes praksis hvor de aktiverer kroppen fysisk for å oppnå noe på det indre plan innspirerte meg. Bevegelse kan generere ideer på en annen måte enn stillesitting. En får en annen flyt i tankene når en løper, går eller beveger seg. I løpingen forholder en seg til forbipasserende landskap, lukter, lyder og andre inntrykk. Føttene møter ulike underlag, og en er i og med omgivelsene. Kroppen jobber.

«Artist Francis Alys (Johnstone 2008) points out that walking is a physical engagement with place and one that frees you to process thoughts whilst simultaneously attending to a wide range of sensory experience in changing environments. He also hints at a call and response, or mutual relationship with the environment when he refers to the city as a «interlocutor».» (Roy, 2015:148)

Jeg liker tanken på omgivelsene som en slags samtalepartner. Kan klærne også bli en del av dette? Tekstil samtalepartner?

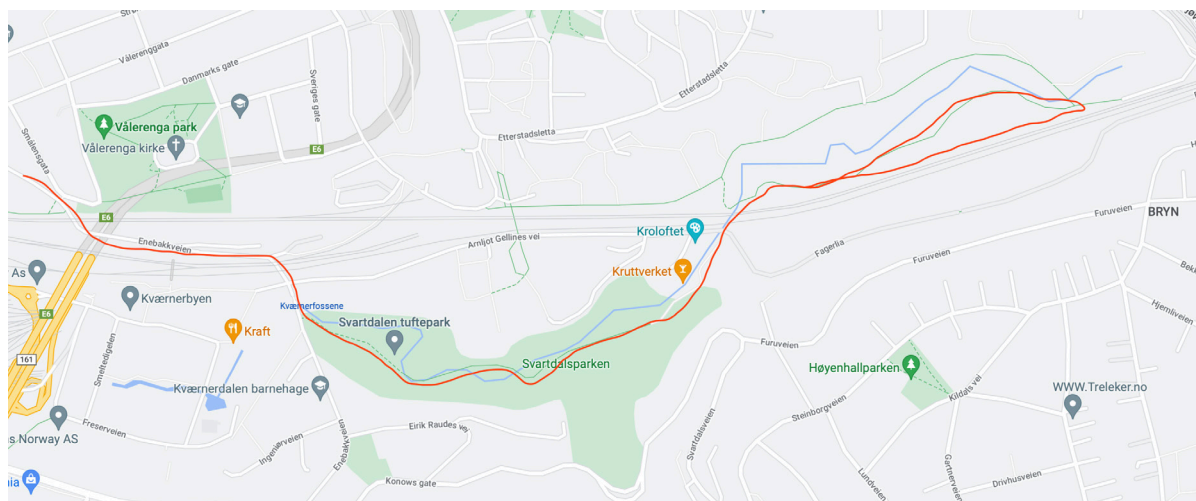
Figur 2. Foto: Tadashi Namba. (1988).

**Jeg hadde en fin opplevelse på løpetur her om dagen. Jeg løp langs Alna-elven, og i noen parti-
er er det små fossefall der vannet bruser og bobler.
Vannet spratt til alle kanter og jeg så for meg plis-
seringene jeg har jobbet med og dens sprett og be-
vegelser. Mens jeg løp føltes det nesten som jeg tok
følge med elven, vi skulle samme vei.*

Noe av det jeg beundrer munkene for er deres tilsynelatende evne til å hengi seg fullt og helt til det de holder på med, men også omsorgen de viser naturen og dyrelivet. I boken «There is No Point of No Return» skriver Arne Næss om omsorgen som blir til i oss når vi evner å identifisere oss i andre mennesker, naturen og dyreliv. Vi beveger oss bort fra egoet, og omgi-
velsene blir en del av oss selv. På den måten kan vi handle riktig fordi vi identifiserer oss i om-
givelsene (vakre handlinger), og ikke på grunn av moral. Jeg tror dette er en ekstra viktig egen-
skap å ha som designer!

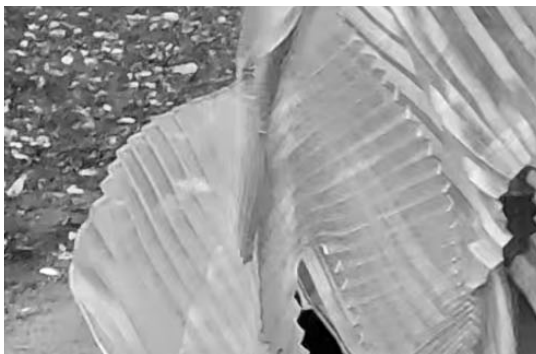
Mitt nye møte med løping

Inspirert av munkene bega jeg meg på løpetur. Jeg løp for å tenke og finne ro. Jeg oppdaget at det var mye lettere å løpe når intensjonen var en annen en trening. Jeg forholdt meg verken til tid eller puls, og det var veldig befriende. Jeg tenkte på rytmene som ble skapt mens jeg løp. Noen steder ble den tydelig mens på smale stier og i ulendt terreng ble den langsommere og mer i utakt, underlaget måtte skannes for å unngå små katastrofer. Utover høsten fulgte jeg endringene på og rundt stien. Siden jeg nær-
most løp den samme løypen hver gang, la jeg merke til fler og fler detaljer; små pytter på sti-
en som aldri så ut til å tørke, Alnaelva som steg og sank med regnet, trærnes transformasjon fra sommer til høst, skogen gjorde seg klar til å gå i dvale. Jeg la merke til alle disse naturlige ryt-
mene, og mens jeg løp tenkte jeg at jeg ville understreke disse rytmene, for de var med på å skape en ro i meg.

Figur 3. Skjerm bilde fra google maps. (2022) Den røde streken er ruten jeg løper.

Figur 4. Kollasj av skjermbilder fra video. Løpeturer i Svartdalsparken. (2022)

Leve nysgjerrig

I essayet *Anthropology Between Art and Science: An Essay on the Meaning of Research*, forteller Tim Ingold om et symposium han deltok på i 2014. Temaet var persepsjon og utforskning. De inviterte var kunstnere, lokale turgåere, antropologer og en kjent fjellklatrer. Det dukket opp en distinkt forskjell i hvordan fjellklatreren og kunstnerne og turgåerne forholdt seg til omgivelsene. I mens turgåerne og kunstnerne snakket med entusiasme om ting på stien som stadig vekket deres nysgjerrighet, til tross for at de hadde gått den samme stien flere ganger før, var fjellklatreren mer av den oppfatning at stien eller fjellet som er gått en gang er ferdig utforsket. Det har blitt «overvunnet» og sjekket av listen. Ingold skriver: «This, however, is to assume that the mountain remains forever as it was, on the side of a constant nature as against the campaigns of human history periodically launched in its colonization and conquest. For artists and hillwalkers, however, the landscape of exploration is anything but constant. On the contrary, it is changing all the time. It may certainly be familiar from having been walked many times before, yet every walk is different – a particular going along together of human lives with the lives of plants and animals, with the formation of rocks and stones, with the weather and with the hills themselves. For walkers immersed in this ever-changing landscape, the idea that a hill climbed once is climbed forever is simply absurd.» (Ingold, 2019: 2). Det er denne nysgjerrigheten og oppmerksomheten som kan gjøre at vi finner nye løsninger. Om vi sjekker ting av listen så konstaterer vi at alt er greit, og de gamle «sannhetene» og reglene får stå som de alltid har gjort.

For en stund tilbake så jeg en episode av *Chefs table* om nonnen Jeong Kwan. Hun sa noe som jeg syntes var veldig fint: «Når man blir nonne, handler det ikke om å lære buddhismen dypere. Det handler om å leve med buddhisme. Leve den. Spise den. Be. Jobbe. Hogge ved. Luke ugress. Alle disse tingene blir en studie. Dette er kanskje buddhismen selv.» (Kwan, 2017: 37min 40 sek) I hennes praksis blir hver handling en slags studie. Til tross for at hun har gjort alle disse handlingene tusenvis av ganger, så har de sikkert små variasjoner fra gang til gang. Hun huker ikke av for gjennomført og forstått, men lever med alle komponentene tilstede og er oppmerksom på de. På samme måte som turgåerne og kunstnerne evner å se variasjon og dyrke nysgjerrigheten sin, gjør hun det samme i sin praksis. Hun gjør gode gjerninger av lyst og ikke moral. Når hun lager mat, behandler hun ingrediensene med respekt og kjærlighet. Et samarbeid.

«Research, then, is not a technical operation, a particular thing you do in life, for so many hours each day. It is rather a way of living curiously – that is, with care and attention. As such, it pervades everything you do.» (Ingold, 2019: 3)

Distraksjonsfri hverdag

Praktiske hjelpemidler?

Etter at smarttelefonen kom inn i livet mitt, etterfulgt av sosiale medier, strømmetjenester og andre apper, ble det mer og mer vanskelig å finne et rolig sted i meg selv som ikke krevde konstant stimuli og at noe måtte skje. Mobilen er det første jeg sjekker når jeg våkner og det siste jeg ser på før jeg legger meg. Det popper stadig opp tips og triks fra velværebransjen om hvordan jeg kan være mer tilstede. Jeg blir oppfordret til å laste ned mindfulness apper og diverse andre remedier for å få kontakt med mitt indre og bli zen. Jeg testet det en liten stund, men jeg fant ingen zen. Jeg scannet og forsøkte å dytte tanken på mailer og varsler bort, men de var kommet for å bli. Det endte med at jeg slettet appene fordi jeg nærmest følte meg misslykket fordi jeg ikke klarte å oppnå denne roen. Og det er kanskje her problemet ligger for meg; vi skal både være tilgjengelige til enhver tid, vi skal prestere, samtidig skal vi meditere og være i kontakt med vårt indre, og helst vise det til omverden samtidig. Jeg blir ikke tvunnet til å være eller gjøre alle disse tingene, men den konstante strømmen av synlige og usynlige formaninger gjør det nærmest til en sannhet og noe å strekke seg etter.

Oppmerksomhetsøkonomi

I følge GWI (GlobalWebIndex) bruker vi gjennomsnittlig 6 timer og 53 minutter online daglig på verdensbasis. (Kemp 2022). Det utgjør omtrent 40% av våken tid for den gjennomsnittlige bruker. Jeg ble klar over begrepet oppmerksomhetsøkonomi da jeg kom over boken «Ekko» av Lena Lindgren.

«Ordet forbinder noe mykt – den særegne årvåkenheten bare levende vesner har – med noe hardt – nemlig matematikken, med sine modeller og lover. Og videre skriver hun: «Det tok under 20 år for selskapene å bygge en infrastruktur som var både «ryddig» og lønnsom. Poenget er enkelt: Jo mer vi ser inn i skjermen, jo mer ser de på oss. Fra det sekundet vi slår på skjermen, fyres det av et spektakulært system av smarte algoritmer som jobber for å holde oss klistret til den så lenge som mulig. Det er slik de sanker persondata. Og persondata er uhyre mye verd. Økonomien er nesten 100 prosent finansiert av reklame.» (Lindgren, 2021: 68 & 69) Her må en virkelig ha tunga rett i munnen for ikke å ramle ned i kaninhullet – det er så ekstremt lett å bli distraheret. Jeg har utallige ganger skullet gå inn på telefonen for å sjekke været for dagen. Plutselig har jeg brukt 15 minutter på noe helt annet, og jeg har ikke engang sjekket værmeldingen som egentlig var intensjonen. Lindgren nevner Herbert Simon, en amerikansk informatiker, statsviter, økonom og psykolog. Han var også ekspert på hjernens beslutningsprosesser. Han skrev blant annet: «Det informasjonen konsumerer, er oppmerksomheten til sine mottagere. Derved vil en overflod av informasjon, skape en fattigdom på oppmerksomhet.» (Simon, 1971: 39) Når vi er fattig på oppmerksomhet mister vi kanskje evnen til å reflektere og se situasjonen vi er i. Vi mister relasjon til omgivelser og medmennsker. Kanskje dette er en beskyttelsesmekanisme for å holde ut? Hva gjør det med individet når en er fattig på oppmerksomhet, hvordan vokser vi og hvordan utvikler vi oss?

Dress for success

Menneskeheten har alltid vært eksperter på å utvikle praktiske hjelpemidler som skal bistå oss i hverdagen. I dag vasser vi i objekter,apper og tjenester som skal gjøre ting så enkelt og komfortabelt for oss som mulig. Det har blant annet resultert i nærmest komisk store lager av sportklær og sportsutstyr i mange norske hjem. Idealene vi strekker oss etter drives også frem i sportsklær-bransjen. Der har prestasjon alltid vært et tema, og det er ikke rart, men noen ganger kan det føles som alt utstyret skaper mer distanse til omgivelsene enn nærhet. Sportklærbransjens heseblesende kappløp mot totalt behag og velvære har spunnet ut av proporsjoner. De tilbyr lav friksjon, distraksjonsfrie økter, jakker som transporterer fukt og myke landinger. De distraksjonsfrie klærne skal opptre umerkelig mot kroppen, og vi blir oppfordret til å overvinne, perse og understreke hvor aktive vi er. Dress for success!

Jeg-du-forhold og jeg-det-forhold

Jeg kom nylig over Martin Bubers bok «JEG OG DU».

«Mennesket har to grunnleggende forskjellige måter å relatere til omverdenen på: Et «Jeg-Det»-forhold, og et «Jeg-Du»-forhold. Disse to relasjonstypene er kvalitativt forskjellige, og kun i «Jeg-Du»-forholdet kommer menneskets dypeste vesen til uttrykk. Her trer mennesket ut av sin normale tingliggjorte selv- og verdensoppfatning, og trer i stedet inn i en meningsbærende dybdedimensjon. Man går derved fra å oppleve seg selv (og verden) som et objekt, en gjenstand, til å møte seg selv og den annen som noe ureduserbart, et nærvær.» (Wikipedia 2015)

I en vanlig fortellende setning er subjektet aktivt også kalt agens, mens objektet i setningen er passivt. Når Martin Buber bruker begrepet JEG OG DU er det tenkt at objektet har subjektform, og da er aktivt. Altså at det i syntaksen foregår en interaksjon mellom to subjekter – to aktive funksjoner. Jeg syntes det var en fin måte å tenke. De distraksjonsfrie løpeklærne er objekter som man ikke skal kjenne, men tenk om man kan lage klær som kan innta en form som subjekter isteden? – et meningsskapende møte mellom klærne – et jeg-du forhold. I interaksjonen mellom jeg`et og klærne vil det kanskje oppstå en slags dialog og et nærvær.

«Världen som erfarenhet tillhör grundordet Jag-Det. Grundordet Jag-Du skapar relationens värld» (Buber, 1962: 13).

Munkene som løper i stråsandaler, svære hatter og kimonoermer som nærmest subber i bakken er vel så gode og sannsynligvis bedre løpere enn de fleste. De har langt ifra distraksjonsfrie og frisksjonsfrie klær, men heller klær som på sett og vis materialiserer praksisen deres. Hver del i anntrekket har sin mening og drakten blir nærmest en partner mens de løper. De ikler seg praksisen sin. Antrekket knytter det indre og yttre sammen.

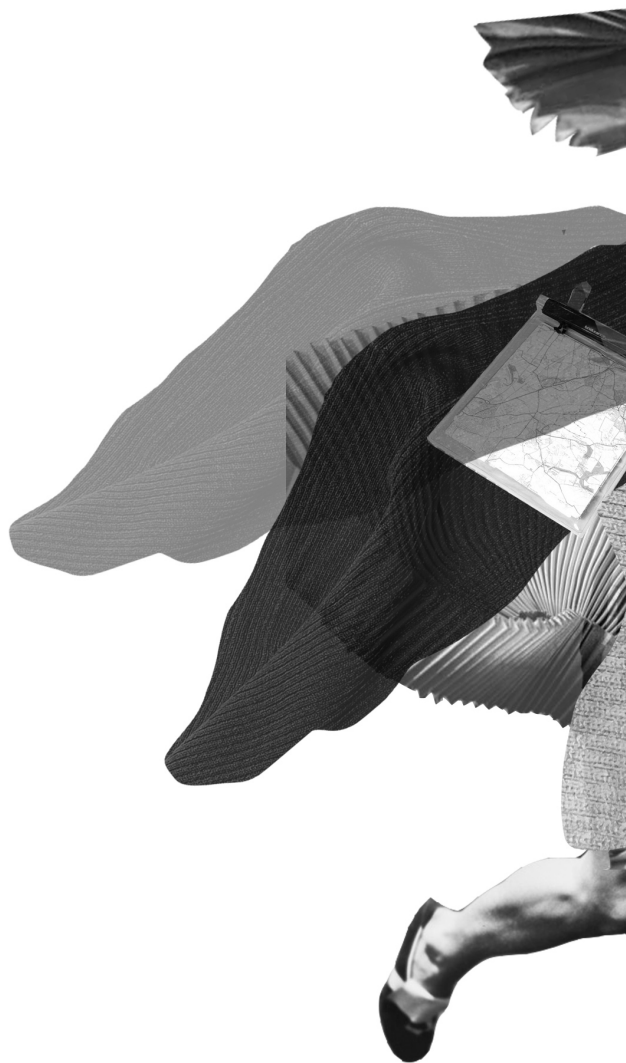

«Deleuze`s philosophy clearly connects folds of clothing to spiritual power. The folds of the garment, pressing upon the body, convey an inner strength. Folds, draping the surface of our body, mold our inner surface. They impress matters of energy into us. The folds of pleats hold great psychic force - a force that can turn matters inside out and outside in.» (Bruno, 2003: 116)

Et lite tilbakeblikk

I tidligere prosjekter har jeg jobbet med modulkår i ulike variasjoner. Jeg ønsket å skape et slags samarbeid mellom antrekket og brukeren - antrekk hvor brukeren justerer plagget for å tilpasse det en situasjon eller stemning. Jeg håpet muligheten for disse justeringene kunne føre til en slags tilknytting. Når jeg jobbet med de ulike variasjonene av modulkår, dukket det opp spørsmål om hvor langt man kan gå i forhold til vanskelighetsgrad på plagget, og derfor jobbet jeg også med forenklinger. For jeg tror at det er en slags dannelsesprosess, eller en forskjell mellom aktive brukere som vil utforske, og passive som er fornøyd med at plagget er et plagg. Og dette handler jo selvfølgelig om hva man interesserer seg for, men jeg tror at vi som klesdesignere kan hjelpe til å skape denne tilknyttingen. Jeg tror det vil skape fler bevisste konsumenter, men dette er bare spekulasjon fra meg. Det er ihvertfall noe jeg vil strebe etter å oppnå i mitt arbeid. Jeg vil lage klær som et verktøy til å ta deg inn og ut av roller/stemninger/skape tilstedeværelse.

Kroppen i bevegelse og i møter med tekstiler

Kinestetisk sans er den bevisste oppfatningen av kroppsdelers stilling og bevegelser.

Etymologi: av gresk *kinesis*, "bevegelse", og *aisthesis*, "følelse".

Også kjent som: bevegelsessans, muskelsans. (Hauge 2020)

Sally Dean beskriver Kinestetisk sans slik:

«The kinaesthetic sense is our perception of the body and its movements. The material, texture, weight, form, movement of the somatic costume itself typically creates a direct and tactile kinaesthetic experience for the wearer. For example, if the costume is heavy, the person will experience a «heaviness» in their body.» (Dean, 2015: 156)

Her nevner Dean også «somatic costume» og dette beskriver hun slik; «Somatic Costumes are education tools that bring awareness to different body areas as well as generate different movement qualities and experiences in the body-mind. They serve as a playful resource for instigating new relationships between self, others and the environment.» (-Dean, funnet desember 2022) Det er noe av dette jeg ønsker å få til gjennom mine spretende klær; jeg vil bruke tekstiler og sprett for å skape tilstedeværelse i egen kropp. En oppmerksomhet. For øyeblikket jobber jeg ikke med spesifikke deler av kroppen, men heller med et forsøk på å skape en helhetlig spretende symbiose mellom bruker og tekstil. Jeg ønsker å finne ut om spretten påvirker hvordan vi løper/beveger oss, og om vi vil forholde oss til omgivelsene på andre måter med disse klærne.

Body Meets Dress, Dress Meets Body

I kolleksjonen Body Meets Dress, Dress Meets Body (Kawakubo 1997) har modellene på seg store asymmetriske bulende antrekk som gjør at de må forholde seg til kroppen sin på en ny måte. Klærne forlenger, legger til og dekonstruerer ulike deler av kroppen. Dette gjør at de må bevege seg annerledes enn de ville gjort til vanlig. Kanskje det også vil påvirke hvordan de tenker - at de nærmest blir til noe annet enn de var før de tok på disse klærne, i hvert fall for en liten stund. Kolleksjonen stiller spørsmål ved de ideelle kroppene og skjønnhetsidealene. Den blir også referert til som «bumps and lumps, som kan tolkes som en kropp som ikke passer. (Granata, funnet desember 2022). Disse klærne er jo ikke laget for å løpe, men jeg kan forestille meg at de gjør et inntrykk på kroppen som bærer de, og dette vil jeg også oppnå i mine klær.

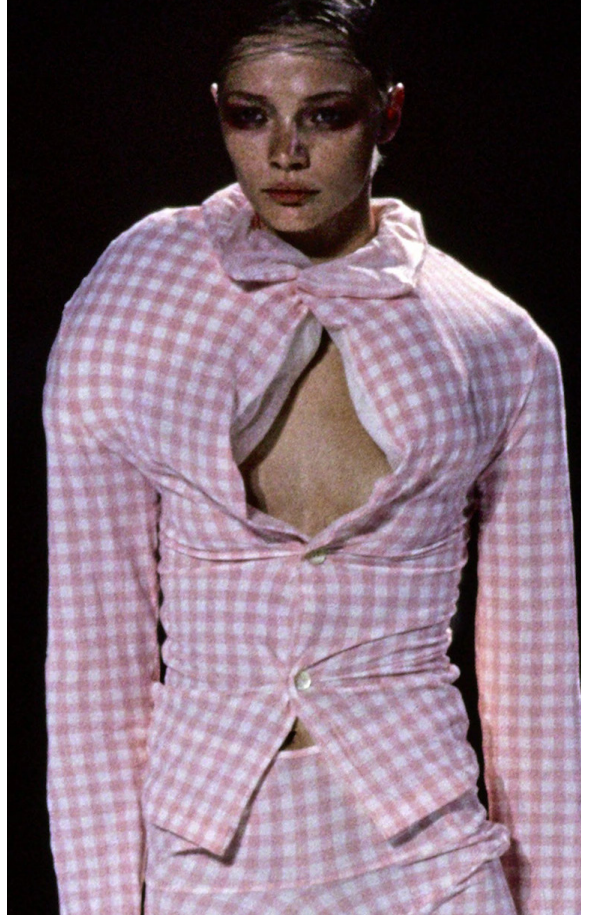
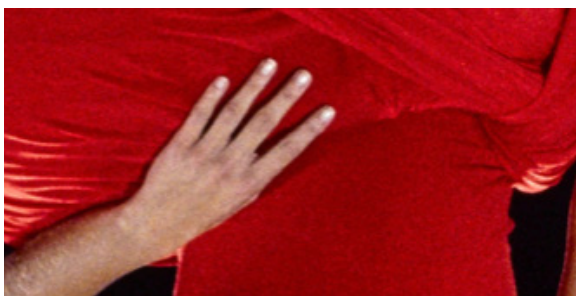

Figur 6. Look 8, *Body Meets Dress, Dress Meets Body*. (1997). Comme des Garçons.

Figur 7. Look 56, *Body Meets Dress, Dress Meets Body*. (1997). Comme des Garçons.

Figur 8. Look 3, *Body Meets Dress, Dress Meets Body*. (1997). Comme des Garçons.

Pointy hats

Jeg vil også trekke frem «pointy hats», hatten er designet av Sandra Arroniz Lacunza og ideen og konseptet er utviklet i samarbeid med Sally Dean (2011). De spisse høye hattene strekker seg mot taket og forlenger kroppen. «the aim of the Pointy Hat was to give the experience of the «direction of the skull in space as a development of the spine as an axis» (Dean 2011:173). With this costume, although many participants experience their sense of verticality, participants often spoke about not knowing where the end of the hat was located in the space above them, except when it made contact with others and the enviromente.» (Dean 2015: 159, 160). Det ble senere festet en bjelle i toppen på hattene så deltakerne skulle få et inntrykk av avstand ved hjelp av lyd. Etter at bjellene ble lagt til brukte deltakerne bjellene for å kommunisere med hverandre, dette genererte nye bevegelser hos deltakerne.

Figur 9. *Pointy Hat*. Foto: Sandra Arróniz Lacuna. (2012)

Når jeg ser på videoer fra dette prosjektet ligner deltakerne mer på dyre-aktige skapninger enn mennesker. Det er også fint å se hvordan hattene forholder seg til omgivelsene rundt, når de står ute omgitt av trær blir de på sett å vis en del av landskapet og en del av miljøet. Som bærer av disse hattene ser jeg for meg at en må forholde seg til vante rom på nye måter fordi risikoen for at hatten vil stange i taket er stor. En må bli bevisst sin nye «hodeform» og gjennom det blir oppmerksomheten flyttet når man tar på seg denne hatten. Bevegelsene blir annerledes og en kan bli kjent med vante omgivelser på nye måter, og kanskje også kroppen sin. På denne måten tror jeg vi kan finne nye perspektiver og kultivere nye måter å tenke på. Om det så bare er de minste ting. Kanskje vil de vekke en nysgjerrighet som kanskje ikke hadde vært der om vi ikke hadde testet disse typene plagg.

Det jeg erfarer når jeg løper er at rytmene skaper en slags ro i meg. Det at jeg er i bevegelse og løper i skogen bidrar nok også til dette. I løpingen kan jeg kjenne litt på den samme tilstedeværelsen som jeg kan få når jeg jobber fysisk med tekstiler. For å ta det videre, ville jeg jobbe med å understreke dette ved å skape sprett som kunne følge kroppen mens jeg løp. Jeg ville og vil fortsatt utforske om tekstiler kan være en annen måte å skape tilstedeværelse på. Ikke en app eller distraksjonsfrie løpeklær, men noe som duver og spretter mot kroppen. Altså skape en slags distraksjon, men en distraksjon som kan være et verktøy for å holde kropp og sinn tilstede. Et plagg som kan ta deg inn i et modus.

Løping tar meg inn i en mer flytende tilstand, jeg blir mer bevisst omgivelsene og hodet kjennes mer klart. Når jeg løper med pleatsene oppstår det en slags dialog, særlig når jeg løper langs Alnaelven. Bevegelsene i tekstilet speiler mine bevegelser, men også bevegelsene og dynamikken i elven.

«The folds can transport you from one affective atmosphere to the next» (Bruno 2003: 118)

Materialene:

Jeg har laget flere varianter av plisserte tekstiler, både i silke, polyester og bomull.

I plisseringene dukket det opp rytmer, både i overflatene som ble til, men også i spretten. Plisseringene lignet fjellkjeder og topografiske kart. Når jeg jobbet de sammen skapte de ulike rom og landskap. Det var alltid en spenning knyttet til å ta ut materialene som hadde ligget i press over tid. Tiltross for at jeg hadde lagt tekstilene i press på akkurat samme måte som gangen før kunne tekstilet opptre helt annerledes enn den jeg hadde laget gangen før. De hadde på sett og vis sin egen vilje og retning. På den første turen jeg løp ute med plisseringene kunne jeg ikke kjenne tekstilene bevege seg mot kroppen, på grunn av de florlette materialene var spretten nesten umerkelige. Det var kun det visuelle som var tilstede. Jeg kunne se at det hoppet og spratt rundt meg. Det var fargerikt og visuelt tilfredstillende, men tyngden var ikke der.

Jeg ga meg derfor igang med å strikke. Jeg strikket varisajoner av ribb. Ribb har noen av de samme egenskapene som plisseringer – ribben har rytmer, overflater som består av høydeforskjeller og den er elastisk. Snudd vanrett ble ribben veldig spretten og leken. Strikkeprøvene resulterte i en topp, og tanken var å sjekke spretten og hvordan ulike mennesker reagerete på den. (Hva vil skje når hele kroppen blir dekket i sprettende materiale?)

Figur 10. Strikkeprøve Ribb (2.1) . Eget arbeid. (2022)

Figur 11. Strikketopp. Eget arbeid. (2022)

To raske møter med strikketoppen.

Stefan (samboer): Når Stefan tok på seg toppen og tok en «joggetur» i leiligheten sa han at de minnet han om en off beat hi-hat.

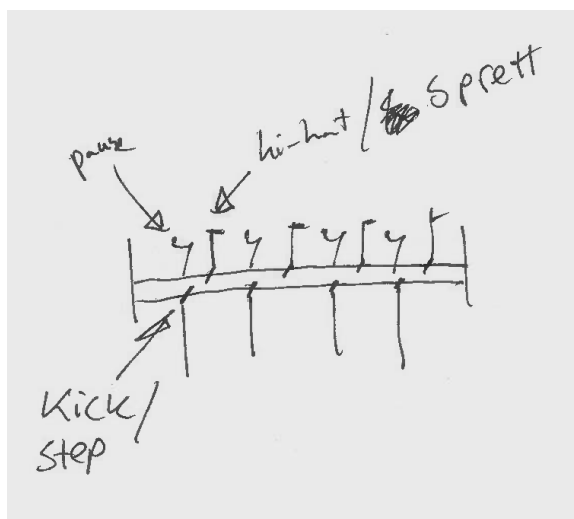
«Hi-hat er et slagverkinstrument som består av to cymbaler som er montert mot hverandre i et stativ.

Etymologi: engelsk, egentlig *high-hat*, «høy hatt» (Almås 2021).

I techno, og mange andre sjangere, gjør off beat hi-hat at en vil danse. Han tegnet et bilde for å illustrere. Han påpekte også at spretten var med på å gi en følelse av at man blir dratt ekstra i lufta/svever lenger.

På off beat gir man hi-haten en swing som er relativ til tempoet. Om det ikke er noen swing, er tidsintervallet mellom kick – hi-hat – kick like langt. Når man øker swingen på beaten, endres tidsintervallet mellom kick og hi-hat slik at det blir lenger, og da reduseres tidsintervallet mellom hi-hat og kick. Det forandrer måten vi oppfatter beaten på ganske drastisk, altså i relasjon til mengden swing man har på hi-haten. Det kan selvfølgelig også gå andre veien med en fremskyndet hi-hat. Jeg tror det kan være en overføring mellom hi-hatens swing og hvordan tekstilen spretter knyttet til garnets elastisitet og hvilken type ribb jeg strikker. Altså at ulike teknikker kan lage ulike beats i klærne når man løper eller danser med dem. Kicken er føttene som beveger seg og klærne er hi-haten, sammen lager de en beat.

*Jeg var ute og løp for noen dager siden. Jeg løp gjennom Svartdalsparken. Der er det en hengebro som strekker seg over Alnaelven. Når jeg løp over broen ble det skapt en off beat rytme, jeg tenkte tilbake på det Stefan hadde sagt når han testet strikkeplagget. Bevegelsene jeg hadde lagt igjen i broen skapte sprett på midten av hengebroen og skjøt gjennom kroppen. Det var en morsom oppdagelse jeg tok med meg hjem.

Figur 12. Illustrasjon av off beat hi-hat. (2022). Tegnet av Stefan.

En student på teaterlinjen ble introdusert for toppen jeg hadde laget. I inntraksjon med spretten forklarte hun at hun tenkte på ski, påske, «life man!», og at plagget på en måte smiler. Det er to veldig ulike opplevelser av samme plagg. Studenten fra teater ble ikke introdusert for intensjonen bak plagget, men spretten ble fort lagt merke til. Hun hadde ikke på seg toppen, men kjente på overflaten, ristet, dro og tok den inn.

For å få testet ut dette mer ordentlig er jeg nødt til å ha større flater, men jeg synes dette er en start. Det er gøy å høre hvordan spretten oppfattes av andre. Strikketoppen har distinkte farger og jeg tror at disse er med på å skape ulike assosiasjoner. Etter jul skal vi ha en workshop hvor deltagerene ikke får se hvordan plagget ser ut, men kjenne på det og respondere på tekstilene uten visuell innflytelse. Etter øvelsen i mørket vil de bli introdusert for plagget i lyset og mulighet til å se hva som skjer da. Jeg kommer også til å fortsette å teste ut fremtidige strikkeplagg på løpetur, både på meg selv, men helst også på andre utøvere. For opplevelsen vil nok være annerledes når man er ute og alene enn sammen i en workshop. Fortsettelse følger!

Refleksjon

I løpet av tiden jeg har skrevet dette har det gått opp for meg at jeg på sett og vis er i gang med å sette ord på min fremtidige praksis. Verdien jeg vil leve etter som designer og privatperson har blitt tydeligere. Jeg har mange ganger hatt blandene følelser rundt å skulle gå inn i en industri som over lengre tid har skapt så mye ødeleggelse. Men på samme måte som jeg har laget min egen «kategori» for løping kan jeg lage min egen kategori for meg selv som utøver. Gjennom tekstile forslag kan jeg kanskje bidra til å få oss inn i riktig rytme. Dette lyder kanskje naivt og i overkant håpefullt, men jeg tror at det er nettopp dette som må til for å holde ut og fortsette å komme med forslag til hvordan vi kan bevege oss bort fra mekanismene som åpenbart tar oss i helt feil retning. Gjennom økt tilstedeværelse og oppmerksomhet vil kanskje fotavtrykkene våre bli mindre.

Om vi i noen tilfeller kan tenke på klær som subjekter vil vi også behandle de bedre og mest sannsynlig generere fler interessante møter med klær. Om klærne kan sees på som subjekter vil det kanskje også skape mer tilstedeværelse fordi vi blir mer oppmerksomme på hva plagget gjør når vi har det på oss. Vi blir mer bevisst kroppens bevegelser, og dialogen som blir skapt mellom våre handlinger og klærnes respons.

Kan klær være med på å fremmedgjøre egen kropp, for så å bli kjent med kroppen og dens bevegelser på nye måter? Kan klær bli et verktøy for å tenke, og se verden på nye måter?

Løping har vært en viktig komponent både for å teste sprett, men også for å tenke og komme nærmere de svarene (eller nye spørsmålene) jeg leter etter. Det har gitt meg ro i urolige tider, og lært meg at ved å gripe ting fatt på nye måter kan ting som jeg ikke har vært så begeistret for tidligere bli noe jeg setter pris på å gjøre - ved å endre intensjon, inngangs-punkt og gjøre det til mitt eget.

Målet mitt er å komme med tekstile forslag som kan gjøre en endring, skape lyst til å bevege seg, lekenhet, nysjerrighet og tilstedeværelse. Jeg vil lage tekstile løpe-og bevegelsespartnere. Da kan kanskje det indre og ytre landskap for en liten stund veves sammen gjennom tekstilet som stadig minner oss om hva vi gjør via dens rytme, tyngde og letthet og sprett.

Referanser:

Adhitya, S. (2017). *Musical Cities: Listening to Urban Design and Planning*. UCL Press.

Almås, K. (2021). *hi-hat*. <https://snl.no/hi-hat>

Bruno, G. (2003). *Pleats of Matter, Folds of the Soul*. Anyone Corporation. (Log. No. 1 (Fall 2003), pp. 113-122).

Buber, M. (1962). *Jag och du*. Dualis Förlag, Ludvika.

Comme des Garçons, (Spring 1997 ready to wear). *Body Meets Dress, Dress Meets Body*. <https://www.vogue.com/fashion-shows/spring-1997-ready-to-wear/comme-des-garcons>

Dean, S. (2014). *educational tools: somatic costumes*. <http://www.sallyedean.com/educational-tools-somatic-costumes/>

Granata, F. (2022) <https://www.moma.org/audio/playlist/43/702>

Hauge, A. (2020) *Kinestetisk sans*. https://sml.snl.no/kinestetisk_sans

Ingold, T. (2011) *Being Alive: Essays on Movement, Knowledge and Discription*. Routledge.

Ingold, T. (2019). *Anthropology Between Art and Science: An Essay on the Meaning of Research*. Field.

Jeong Kwan (som seg selv). (2017, 17. februar). Jeong Kwan (episode 1, sesong 3). Gelb, David (regissør), Chefs table. <https://www.netflix.com/watch/80075165?trackId=255824129>

Kemp, S. (2022). *More than 5 billion people now use the internet*. <https://thenextweb.com/news/more-than-5-billion-people-now-use-the-internet>

Lindgren, L. (2021). *EKKO, et essey om algoritmer og begjær*. Gyldendal.

Næss, A. (2021). *There is No Point of No Return*. Penguin Books Ltd.

Rocamora, A & Smelik, A. (Red.). (2016). *Thinking through Fashion, A Guide to Key Theorists*. I.B. Tauris & Co.Ltd.

Simon, H. (1971). "Designing Organizations for an Information-Rich World", i Greenberger, M. (red.) *Computers, Communication, and Public Interest*. The Johns Hopkins Press.

Stevens, J. (2013). *The Marathon Monks of Mount Hiei*. Echo Point Books & Media, LLC.

Thoreau, H, D. (2008). *Walden – Livet i skogen*. Pax.

Wikipedia. (2015) *Jeg og du*. https://no.wikipedia.org/wiki/Jeg_og_Du

Whatley, S (Red) Brown, N.(Red) Alexander, K(Red.). (2015) *Attending to Movement – Somatic Perspectives on Living in this World*. Triarchy Press.

Bilder:

Figur 1: Carl Normanns Kunstforlag. (u.å) *Sogn – Årdalsveien – Tyn.* Guttormsgaard Arkiv. <https://arkiv.guttormsgaardsarkiv.no/node/233/item/513>

Figur 2 Fra ”*The Marathon Monks of Mount Hiei*”, av Stevens, J. (2013). S.102. Foto: Tadashi Namba.

Figur 3 Eget arbeid. *Løperute*. (2022)

Figur 4 Eget arbeid. Kollasj av skjermbilder fra ulike løpeturer i Svartdalsparken. (2022)

Figur 5 Eget arbeid. Kollasj av pleats, laserkuttet. (2022)

Figur 6 Comme des Garçons. (1997). *Body Meets Dress, Dress Meets Body*. Look 8. Foto: Condé Nast Archive. <https://www.vogue.com/fashion-shows/spring-1997-ready-to-wear/comme-des-garcons/slideshow/collection#8>

Figur 7 Comme des Garçons. (1997). *Body Meets Dress, Dress Meets Body*. Look 56. Foto: Condé Nast Archive. <https://www.vogue.com/fashion-shows/spring-1997-ready-to-wear/comme-des-garcons/slideshow/collection#8>

Figur 8 Comme des Garçons. (1997). *Body Meets Dress, Dress Meets Body*. Look 3. Foto: Condé Nast Archive. <https://www.vogue.com/fashion-shows/spring-1997-ready-to-wear/comme-des-garcons/slideshow/collection#8>

Figur 9 *Pointy Hat*. Foto: Sandra Arróniz Lacuna. (2012) <http://www.sallyedean.com/productions/the-clan-of-the-tall-pointy-hat-people/>

Figur 10 Eget arbeid. Strikkeprøve, ribb 2.1. (2022)

Figur 11 Eget arbeid. Strikketopp (2022)

Figur 12 *Hi-hat*. (2022). Stefan Remen.

